

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องพฤติกรรมและความพึงพอใจของลูกค้าที่ใช้บริการธนาคาร ไทยธนาคาร จำกัด (มหาชน) เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) ซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามกับลูกค้าซึ่งเข้ามาใช้บริการสำนักในเขตครหหลวงของธนาคาร ไทยธนาคาร จำกัด (มหาชน) ประกอบกับสัมภาษณ์ผู้บริหารสำนักของธนาคาร ไทยธนาคาร จำกัด (มหาชน) ในเขตครหหลวง จำนวน 7 สำนัก รวมสัมภาษณ์ทั้งสิ้น 7 คน ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการและอุปกรณ์ที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งประกอบด้วยประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้ คือ ประชาชนที่เข้ามาใช้บริการสำนักในเขตครหหลวงของธนาคาร ไทยธนาคาร จำกัด (มหาชน) จำนวน 7 สำนัก ได้แก่ สำนักเยาวราช สำนักสถาพร สำนักเพชรบูรีตัดใหม่ สำนักราชดำเนิน สำนักบางบอน สำนักบางนา-ตราด และสำนักธงสีต โดยใช้ข้อมูลเฉลี่ยของประชากรที่มาใช้บริการของธนาคาร 2 ปีข้อนหลัง ของเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2545 และเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2546 รวมเฉลี่ย 28,178 ราย ดังปรากฏรายละเอียดในตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนลูกค้ากลุ่มประชากร

ชื่อสำนัก	จำนวนประชากร	ตัวอย่าง
1. สำนักเยาวราช	2,831	57
2. สำนักสาทร	4,623	57
3. สำนักเพชรบูรีตัดใหม่	6,028	57
4. สำนักราชดำเนิน	1,838	57
5. สำนักบางบอน	7,709	57
6. สำนักบางนา-ตราด	1,547	57
7. สำนักกรังสิต	3,602	57
รวมทั้งสิ้น (คน)	28,178	399

ที่มา : รายงานสรุปการเคลื่อนไหวรายการของลูกค้าจำแนกตามสาขา ธนาคาร ไทยธนาคาร จำกัด (มหาชน)

2. การสุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการสุ่มตัวอย่างประชากรตามขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 คำนวณจำนวนของขนาดตัวอย่าง จากจำนวนประชากรทั้งหมด 28,178 คน

โดยใช้หลักการคำนวณของ อภินันท์ จันทะนี และคณะ. (2545 : 82 ; อ้างอิงจาก Taro Yamane) ดังต่อไปนี้

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

โดย n = จำนวนของขนาดตัวอย่าง

N = จำนวนรวมทั้งหมดของประชากรที่ใช้ในการศึกษา

e = ค่าความผิดพลาดที่ยอมรับได้

(โดย ในการศึกษานี้กำหนดให้ $= 0.05$)

$$\text{แทนค่า } n = \frac{28,178}{1 + (28,178 \times 0.05^2)}$$

$$= 394.40$$

ดังนั้นก่อนตัวอย่างทั้งหมดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้จึงเท่ากับ 395 คน

ขั้นตอนที่ 2 จัดแบ่งจำนวนตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ โดยขนาดตัวอย่างจำนวน 395 คน ทำการแบ่งจำนวนกลุ่มตัวอย่างสำนักละเท่าๆ ดังนั้นผู้วิจัยจึงแจกแบบสอบถามสำนักละ 57 ชุด โดยแจกแบบสอบถามให้กับประชาชนที่มาใช้บริการ ณ สำนักในเขตกรุงเทพฯ 7 สำนัก โดยวิธีบังเอิญ (Accidental sampling) รวมแจกแบบสอบถามทั้งสิ้น 399 ชุด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. แบบสอบถาม (Questionnaire) ใช้เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นภายใต้กรอบแนวความคิด (Conceptual framework) ที่กำหนดไว้ แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับข้อมูลักษณะส่วนบุคคลของลูกค้า ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้บริการของลูกค้า ได้แก่ สาเหตุการมาใช้บริการ จำนวนครั้งการใช้บริการ ประเภทการใช้บริการ ระยะเวลาการเป็นลูกค้า และช่วงเวลาการมาใช้บริการ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายปิดเกี่ยวกับความพึงพอใจของลูกค้าและสิ่งที่ได้รับจากบริการของธนาคาร ไทยธนาคาร จำกัด (มหาชน) ในด้านต่างๆ ได้แก่ ด้านพนักงานผู้ให้บริการ ด้านกระบวนการรายการให้บริการ ด้านเครื่องมือ/เครื่องใช้ และด้านอาคาร/สถานที่

เมื่อรวมรวมข้อมูลและแจกแจงความถี่แล้วจะได้คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมาพิจารณาระดับความพึงพอใจในการให้บริการ ซึ่งมีเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้
(วีระชัย ภู่ตระกูล. 2546 : 26)

$$\begin{aligned} \text{ระดับค่าเฉลี่ย} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{5 - 1}{5} = 0.8 \end{aligned}$$

จากเกณฑ์ดังกล่าว สามารถแบ่งความหมายของระดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.20 - 5.00 หมายถึง ระดับของการพึงพอใจในการให้บริการมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.40 - 4.19 หมายถึง ระดับของการพึงพอใจในการให้บริการมาก

ค่าเฉลี่ย 2.60 - 3.39 หมายถึง ระดับของการพึงพอใจในการให้บริการปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.80 - 2.59 หมายถึง ระดับของการพึงพอใจในการให้บริการน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.79 หมายถึง ระดับของการพึงพอใจในการให้บริการน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 คำถามปลายเปิด (Open ended) เกี่ยวกับข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับจุดเด่น

จุดด้อย และสิ่งที่ควรปรับปรุงสำหรับธนาคาร ไทยธนาคาร จำกัด (มหาชน)

2. แบบสัมภาษณ์ ใช้สำหรับสัมภาษณ์ผู้บริหารสำนักในเขตกรุงเทพฯ ธนาคาร จำกัด (มหาชน)

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นสำหรับการวิจัย ไปทดสอบความเที่ยงตรง (Validity) และความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามดังนี้

1. การหาความเที่ยงตรง (Validity) โดยนำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมาจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ตลอดจนข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ไปเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อทำการตรวจสอบความถูกต้อง เที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ของข้อคำถาม ในแต่ละข้อ ว่าตรงตามจุดมุ่งหมายและสอดคล้องกับการวิจัยครั้งนี้หรือไม่ หลังจากนั้นได้นำมาแก้ไขปรับปรุง เพื่อดำเนินการในขั้นต่อไป

2. การหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทำการทดลองใช้ (Try-out) กับกลุ่มประชากรที่มีลักษณะใกล้เคียงกับที่จะทำการศึกษา จำนวน 35 คน แล้วนำมาทดสอบหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นเป็นรายข้อ (Item analysis) และใช้วิธีการหาความสอดคล้องภายใน (Internal consistency method) โดยใช้สูตรของ Pearson's product moment correlation coefficient และหาค่าความเชื่อมั่นรวมโดยใช้ วิธีการของ Cronbach ซึ่งผลการวิเคราะห์ทำให้ได้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟ่าเท่ากับ 0.9450

$$\text{จากสูตร} \quad \alpha = \frac{k}{(k-1)} \left\{ \frac{1 - \sum S_i^2}{S^2} \right\}$$

$$\text{เมื่อ} \quad \alpha = \text{ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น}$$

$$\begin{aligned}
 k &= \text{จำนวนข้อของคำถ้า} \\
 \sum S^2_i &= \text{ผลรวมของความแปรปรวนของแต่ละข้อ} \\
 S^2 &= \text{ความแปรปรวนของคะแนนรวม}
 \end{aligned}$$

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยครั้งนี้ได้แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถาม ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล ณ สำนักในเขตกรุงเทพมหานคร ไทยธนาคาร จำกัด (มหาชน) จำนวน 7 สำนัก ได้แก่ สำนักเยาวราช สำนักสاثร สำนักเพชรบุรี ตัดใหม่ สำนักราชดำเนิน สำนักบางบอน สำนักบางนา-ตราด และสำนักธงศิริ โดยการแจกแบบสอบถามให้กับลูกค้า เพื่อให้ลูกค้ากรอกคำตอบในแบบสอบถามด้วยตนเอง จนครบจำนวน 399 ชุด
ส่วนที่ 2 แบบสัมภาษณ์การให้บริการของสำนักในเขตกรุงเทพมหานคร ไทยธนาคาร จำกัด (มหาชน)

เมื่อได้รับข้อมูลทั้ง 2 ส่วนแล้ว หลังจากนั้นนำมาตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลก่อน นำมาประมวลผลต่อไป

การใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยนำแบบสอบถามที่ได้มาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ โดยใช้ระดับความเชื่อมั่นที่ในระดับร้อยละ 95 ($\alpha = 0.05$) เป็นเกณฑ์ในการยอมรับหรือปฏิเสธสมมติฐานในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ใช้ในการอธิบายข้อมูลที่เกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคล ตอนที่ 1 และพฤติกรรมการใช้บริการ ตอนที่ 2

2. ค่าเฉลี่ยตัวอย่าง (Mean sample) ใช้ในการอธิบายค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจของลูกค้าที่ใช้บริการ ตอนที่ 3

3. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ใช้อธิบายค่าความแปรปรวนของข้อมูล ลูกค้าที่ได้รับจากแบบสอบถาม ตอนที่ 3

4. ค่า t-test ใช้ทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจของลูกค้าที่มีจำนวน 2 กลุ่ม เช่น เพศ สถานภาพ

5. ค่า F – test ใช้ทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจที่มีจำนวน 3 กลุ่มขึ้นไป เช่น อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด อาชีพ และรายได้

กรณีพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยใช้วิธีการเปรียบเทียบเป็นรายคู่ตามวิธีของ LSD (Fisher's least-significant different)

6. การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะล้วนบุคคลกับพฤติกรรมการใช้บริการของลูกค้าโดยใช้ สตดิ Chi-Square